

Izmir zelzelesine dair en son tafsilat

En çok tahribat Dikili'de

3500 kişi açıkta kaldı; 38 ölü, 63 yaralı var

Dikilide 250 ev tamamen, 200 ev fazla miktarda hasara ğradı Bugün öğleden sonra Dikilide çok şiddetli bir zelzele daha oldu

(Yazısı 2 inç)

Almanya ve Amerikaya göre

RUMEN Başvekilini kim öldürttü ?

Kalineskonun öldürölüşü Amerikada şiddetli bir infial uyandırdı

AMERIKANIN

Memleketleri içinden torpillemek !

Politikası karşısında lâkayt kalmıyacağı bildiriliyor

(Yazısı 2 inçide)

Hariciye Vekilimiz hareket etti

Vekil, halkın "yolculuğunuz uğurlu olsun,, nidaları arasında ve tezahüratla ayrıldı

Hariciye vekilimiz Şükrü Saracoğlu ve Sovyet Elçisi, saat 15 de Odesaya müteveccihen hareket eden Kadeş vapurunun güvertesinde yan yana ve uğurlayıcıları arasında

Bu sabah beraberinde Sovyet Rusyanın Ankara büyük elçisi Terentiyef olduğu halde Ankaradan gehrimize gelen hariciye

vekilli Şükrü Saracoğlu, öğleden sonra saat on beşte Denizyollarının "Kadeş" vapuru ile Sovyet Rusyaya hareket etmiştir.

Kadeş vapurunun yanasmış olduğu Galata rıhtımının dışarısı, Hariciye Vekilimizi dost Sovyet elçisiyle beraber görmeğe gelen büyük bir halk kalabalığıyla dolmuştur.

Başta dahiliye vekili Faik Öztürk olduğu halde İstanbul valisi Lütfi Kırdar, İstanbul kumandanı general Halis Bıyıktaş, emniyet direktörü Muzaffer, C. H. P. İstanbul başkanı Tefik Sılay, eski dahiliye vekili Şükrü Kaya, Lâhey elçimiz Yakub Kadri, hariciye vekâleti istihbarat müdürü Halil Âli, Sovyet başkonsolosu Georgiyevski ve Sovyet konsolosluğu erkânı, Yugoslavya elçisi Şumenkovik, Romanya başkonsolosu Lukaçevik, yerli ve ecebî matbuat mümessilleri uğurlayıcılar arasında bulunuyor.

Hariciye vekili Şükrü Saracoğlu beraberinde Sovyet büyük elçisi Terentiyef olduğu halde saat on beşe çeyrek kala Perapalastan otomobiliyle inmiş, kendisini teşvie gelenleri gayet mütebessim bir yüzle selâmlamış ve birçoğunun ayrı ayrı ellerini sıkışmış ve sonra Kadeş vapuruna binmişlerdir.

Vapur tam on beşte hareket etti. Hareket saatine kadar, hariciye vekili Sovyet elçisiyle güvertede beraber bulunup görüşül ve rıhtımda kendilerini teşvie için bekleyenlere her fırsatta iltifat etti... Vapur rıhtımdan enikonu uzaklaşmaya kadar hariciye vekilimiz ve Sovyet elçisi güverteden devamlı surette ellerini salladılar. Halk: "Yolculuğunuz uğurlu olsun!," diye müteaddid defalar bir ağızdan haykırdı.

Az sonra "Kadeş" vapuru, rahatsız bozulmuş Avrupada emniyet ve sulhün takviyesi için tamamlanıyor yeni bir hamle teşkil

edecek olan Türk . Sovyet konuşmalarının sahası Sovyet Rusyaya doğru ağır ağır yol aldı

Hariciye vekilimizin Sovyet büyük elçisiyle beraber sabahleyin Ankaradan gelişini ve her ikisinin mühim beyanatlarını bildiren yazımızı 3 üncü sayfada bulacaksınız.)

Arnavut faşist milisi

Roma, 22 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre bir Arnavut faşist milisi ihdas edilmiştir. Yeni milisin zabıtları İtalyan ve Arnavut olacak ve Duçenin yüksek otoritesi altında bulunacaktır.

Bugün öğleden sonra Feci bir cinayet işlendi

Bir delikanlı bir şarapçıyı öldürdü

(Yazısı 2 inçide)

Izmir Zelzelesi

Saat 18,15 te aldığımız tafsilat

Izmir, 22 (Saat 18 15 de telefon la) — Dün gece sabaha karşı saat 2.30 raddelerinde memleketin bir çok mntakalarında hissedilen zelzele, İzmir ve civarında en şiddetli tahribatı yapmış, bilhas sa Dikili kazasında bir facia halini almıştır. Dikiliden gelen haberler tüyler ürpertici vaziyeti şu şekilde tesbit ediyor:

3400 kişi evleri yıkarak açığa kalmış, 25 kişi ölmüştür. Dikiliye bağlı Kabakum köyünde de zelzele büyük tahribat yapmıştır. Burada da 13 ölü tesbit edilmiştir. Dikilide 13 ağır, 50 hafif yaralı vardır. Dikili merkezinde 250 ev tamamen yıkılmıştır. 200 ev mühim hasara uğramış 28 depo, 10 fabrika, 4 otel, 1 han, 1 cami ve bütün resmî dairelerle hükümet dairesinin bir kısmı yıkılmıştır. Çarşıdan eser kalmamıştır.

Dikilinin yaz yolunda yerden sıcak sular fışkırmıştır. Zelzele

En son dakika:

Amerika hariciye nazirinin beyanati

Londra, 22 (Radyo) — Amerikan hariciye nazırı Kordel Hull Vasingtonda yabancı matbuat müessillerini kabul ederek Amerikan bitaraflik kanununu değiştirmeye realiteyle daha mutabik bir vaziyet almak için karar verdiğini söylemiştir.

Diğer taraftan, Fransız başvekili Daladyenin nutku Vasingtonda memnuniyetle karşılanmıştır.

BREMEN MÜSADERE EDİLMEMİŞ

Roma, 22 (Radyo) — Londra'dan bildirildiğine göre İngiliz bahriye nezareti Alman tahtelbahirleri tarafından bir çok İngiliz harp gemilerinin batırıldığına dair olan haberi tekzip etmektedir. Alman Transatlantigi Bremenin de İngiltere tarafından müsadere edildiğine dair olan haber de İngiliz bahriye nezaretince tekzip olunmaktadır.

Londra, 22 (Radyo) — Buda-pesteden bildirildiğine göre, Lehistanın birçok yerlerinde şiddetli muharebeler devam etmektedir. Bilhassa Bug ve Vistül nehirleri kıyısında Leh kuvvetleri Almanlara şiddetle mukavemet göstermektedir. Varşovadaki kuvvetler ise yalnız müdafaa ile kalmakta ve aynı zamanda Almanlara karşı taarruzlarda bulunmaktadırlar. Bunu Alman tebliğleri de kabul etmekte, fakat püskürtüldüğünü söylemektedir.

Alman tayyare karargâhında iki infilâk daha!

Londra, 22 (Radyo) — Kopenhagdan haber veriliyor: Almanyada geçen cumartesi günü tayyare karargâhında vukua gelen infilâktan sonra, iki infilâk daha olmuştur. Bunlardan biri polis mahallesindedir.

nin İzmirdeki tahribatı şu şekilde tesbit edilmiştir.

Bir ev yıkılmış, bir polis ayaklarından yaralanmış, aynı odada oturan çocukları kurtulmuştur.

Hükümet konağı dairelerinin muhtelif kısımlarında duvarlar çatlamış, Hisar camii ile Şadırvan altı camii hasara uğramışlardır.

Gece zelzele başlar başlamaz şehirde tam bir panik olmuş, halk korku ile yarı çıplak sokaklara dökülerek, meydanlara ve açık yerlere koşmuştur.

Halk saatlerce evlerine dönmemiştir. İlk ve en şiddetli zelzele İzmirde 30 saniye sürmüş, bundan sonra fasıla ile muhtelif sarsıntılar olmuştur.

BUGÜNKÜ ZELZELE

Bugün öğleyin saat 12.30 da da gerek İzmirde, gerekse Dikilide şiddetli bir zelzele olmuştur. İzmirde büyük tahribat yapma masına mukabil bu zelzele Dikiliden yenide birçok yerleri yıkıp harab etmiştir.

Dikili civarında tekrar birçok zarar olduğu anlaşılmaktaysa da şu dakikada son zelzenin tahribatını rakamlarla tesbit etmek kabül olamamıştır.

ZELZELE HANGİ MINTALARDA DUYULDU ?

Ankara, 22 (A.A.) — Bu sabah 2.30 da şehrimizde hafif bir zelzele olmuştur. Diğer taraftan memleketimizin muhtelif yerlerinden aldığımız telgraflara göre, Kocaelide 2,30 da, Edremitte 2,35 de Bursada 2,40 da, Eskişehirde 2,30 ve 4,30 da oldukça şiddetli, Edirne'de 2,20 de, Geliboluda 2,45 de Tekirdağ'da 2,40 da, Kuşadasında 2,26 da, Akhisarda 2,37 de, Aydında 2,40 da, Manisada 2,35 de olmak üzere birer, Geyvede 2,29 ile 6,41 arasında beş, Alaçayda 2,25 ile 6,10 arasında sekiz ve İzmirde 2,37 ile 6,10 arasında beşer defa yer sarsıntıları hissedilmiştir.

İzmirdeki yer sarsıntılarından biri bazı duvarları çatlatarak, kadar şiddetli idi.

Bergamada da saat 2,40 da şiddetli bir yer sarsıntısı olmuş ve bunun neticesi evler yıkılmış ve bazı zararlar vukua gelmiştir.

Yunan gazeteleri İtalyan-Yunan anlaşmasından memnuniyetle bahsediyorlar

Atine, 22 (A.A.) — Havas ajansından: Yunan gazeteleri, bu ayın 20 sinde neşredilen ve Yunanistan - Arnavutluk hudundunda bulunan iki memleket kuvvetlerinin geri çekileceğine dair olan müsterek tebliği memnuniyetle karşılamaktadırlar.

Gazeteler, bu teşebbüste Mussolininin önyak olmuş olduğunu yazmakta ve bu hareketin İtalyanın muslihane niyetlerini isbata kâfi bulunduğunu ilâve etmektedir.

Gazeteler, hiç kimsenin Yunanistanın sulh arzusundan şüphe edemeyeceğini yazmakta ve netice olarak bu memleketin bütün komşuları ile iyi münasebetler idame etmek arzusunda bulunduğunu kaydetmektedir.

DEN SONRA GELEN Haberler

Romen Başvekilini kim öldürdü ?

Berlin, 22 (A.A.) — Alman ajansı bildiriyor:

Alman matbuatı, Romanya başvekili Kalineskoya karşı yapılan suikastın İngilterenin eseri olduğunu bildiriyor.

Berliner Börsen Zeitung, diyor ki :

Kalinesko'yu bitaraflığından çevirmek ve İngiliz siyasetine çekmek için büyük gayretler sarfedilmiştir. Romanya, Polonya ile birlikte, İngilterenin çemberleme siyasetinin temelini teşkil edecektir. Londra, Paris ve Varşova bunun için harpten evvel Romanyayı kazanmak maksadıyla büyük gayretler sarfetmiştir. Kalinesko bu hususta Polonya ile büyük münakaşalarda bulunmuştur. Harp hatları zarfında da Romanyaya İngiliz ajanları giderek vaziyet üzerinde Londrapolitikası istikametinde müessir olmağa çalışmışlardır. İngilizler, İngiliz metodlarına uygun olarak, karışıklık çıkarmak ve Romanya politikası üzerinde müessir olmak için her çareye başvurmuşlar ve demirmuhafız teşkilâtının hoşnutsuzluğundan istifade ederek bu muhalif unsura yaklaşmışlardır.

Amerikalılara göre

Panama, 22 (A.A.) — Havas: Kalineskonun katli, Panameriken kongresinde şiddetli bir intiba husule getirmiştir. Bu cinayet şansölye Dolfüsün katliyle mukayese edilmekte ve memleket,

İri içinden torpillemek için kullanılan politikanın Amerika memleketlerini lâkayt bırakmıyacağı bildirilmektedir.

Romenlere göre, suikastın beynelmilel Mahiyeti yok

Bükreş, 22 (A.A.) — Rador ajansı bildiriyor:

Kalineskonun katli üzerine yapılan tahkikat, demirmuhafız teşkilâtının son unsurları tarafından yapılmış bir suikast mevzuu bahisolduğunu ve ne hâripte kolları olan, ne de herhangi bir beynelmilel mahiyet ve mânada bir hareketin asla mevzuu bahis bulunmadığını göstermiştir. Demirmuhafızların bu bekayası, ölen başvekilin nizamın tesisi hususundaki icraatına karşı intikam almak arzusu ile hareket ettikleri anlaşılmaktadır.

Romanya siyasi mahfilleri, Cinayetin herhangi bir suretle beynelmilel mahiyette tefsirine imkân olmadığını, zira eski başvekilin tam ve dürüst bir bitaraflik siyaseti takip etmiş olduğunu bildiriyorlar. Menfuz cinayetin tamamen dahili olan mahiyeti bizzat tahkikatla, suikast faillerinin beyanatlarıyla ve bunların eski Demirmuhafız teşkilâtı azasından bulunmalarıyla sabit olmaktadır.

Vüksekkaldırımında bir cinayet işlendi

Leh denizaltısı İsveçe sığındı

Garp cephesinde Fransız ve Alman keşitkolları faaliyette

Paris, 22 (A. A.) — Garb cephesindeki harekâta dair bu gün neşredilen kısa bir tebliğde vaziyette değişiklik olmadığı bildirilmektedir. Her iki tarafta da keşif kolları faaliyeti olmuştur.

4 SOVYET ALAYI VILNODA

Kaunas, 22 (A. A.) — Dört Sovyet süvari alayı Vilnoya girmiştir. Şehirde nizam ve sükûnet yeniden teessüs etmiştir. Sovyet kumandanı Litvanyadan gelen beyaz Rus akaliyetlerine mensub bazı heyetleri kabul etmiştir.

İKİ LEH DENİZALTISI

İSVEÇTE

Bern, 22 (A. A.) — Emin bir menbadan öğrenildiğine göre (Rys) ve (Sep) isimlerinde iki Leh tahtelbahiri bir İsveç limanına iltica etmiştir. Bu gemiler den birinin 66 ve diğerinin de 56 kişiden ibaret olan mürettebatı İsveç makamları tarafından tevkif edilmiştir. Tahtelbahirlerin silâhları almıştır.

İSYAN ÇIKARMAK İSTİYEN

PRENS!

Moskova, 22 (A. A.) — Polonyanın en eski ve en zengin ailelerinden birinin reisi olan prens Ardzivill, isyan çıkarmak üzere gittiği Rovno civarında tevkif edilmiştir.

LEH HÜKÜMETİNE FRANSA.

DA KÜÇÜK BİR ARAZI

TAHSİS EDİLECEK MİS

Paris, 22 (Husufi) — Salâhiyetli mahfellerde söylendiğine göre, Leh cumhurreisi Mosciski

ve Leh kabine azaları Fransaya geldikleri takdirde, Fransız hükümeti kendilerine Fransız toprağında küçük bir kısım arazi tahsis edecektir. Bu arazide Leh hükümeti müstakil bir memleket gibi bütün hakkına sahip olacak, bütün vazifelerini serbestçe yapabileceklerdir.

Fransa hükümeti aynı müsaadeyi 1914 umumi harbinde Belçika hükümetine de vermişti.

SARBRÜK MINTAKASINDA TOPÇU FAALİYETİ

Paris, 22 (A. A.) — Tebliğ: Sarbrük bölgesinde temas kıtalarının ve bütün cephe üzerinde de iki taraf topçusunun faaliyeti kaydedilmiştir.

VILNODA SÜKÜNET

Kaunas, 22 (A. A.) — Sovyet kıtaatı tarafından işgal edilen Vilno şehrinde sükûnet vardır. Sovyet makamları yakacak maddelerle seyrüseferin tanzimine ait bazı kararnamele neşretmişlerdir.

BATI UKRAYNASINDA VE BEYAZ RUSYADA

Moskova, 22 (A. A.) — Batı Ukraynası ile beyaz Rusyada Sovyetler telgraf ve telefon muhaberatının tekrar tesisine çalışmaktadır. Tass ajansına göre, a. sayışı işçimuhafız kıtalarına mensup müfrezeler temin etmekte, dirler.

Muvakkaten teşkil edilen belediye idaresi, Sovyet parasının ve Leh parasının aynı zamanda kabulüne ve gazetelerin yakında iki lisanla, Ukranya ve Beyaz Rusya lisanlarıyla intişarına karar vermiştir.

İstedığı şarabı alamayınca Bir delikanlı, bir şarapçıyı öldürdü

İçmeden sarhoş olan azılı adam, kendisini yakalamak isteyenlere de saldırdı

Bugün, saat 14 de feci bir cinayet işlenmiştir. Yükksekkaldırımında seyyar simitçilik yapan 25 ile otuz yaş arasında Mehmet isminde bir adam, Kule dibinde şarapçılık yapan Moizi sol kasıgından vurarak yere sermiştir. Sen Jorj hastanesine kaldırılan Moiz yarım saat sonra ölmüştür. Vaka şöyle cereyan etmiştir: Mehmet her günkü gibi yine kahvenin önünde simit satmağa başlamıştır. Saat tam 14 de komşusu bulunduğu şarabçı Moizin dükkanına giderek şarab istemiştir. Fakat Moiz Mehmedin arzusunu yerine getirmemiştir. Moizin bu hareketi üzerine sinirlenen Mehmet, arka cebinden çıkardığı sustalı çakımsı zavallı adamın sol kasığına saplıyarak barsaklarını deşmiştir. Gözü kızan Mehmet, kendisini yakalamaya çalışanlara saldırmış, elinde bıçakla yokuştan aşağı koşmağa başlamıştır. Fakat Mehmet biraz sonra, elinde kanlı bıçağı olduğu halde, Yükksekkaldırım Kapıcı polisleri tarafından yakalanmıştır.

SPOR

İkinci küme lik maçları

İkinci küme lik maçları için mntaka merkezinde bir toplantı yapılmıştır. İkinci kümeye dahil 18 klub A ve B namile iki gruba ayrılmıştır.

A grubu: Anadolu, Karagümrük, Anadoluhisar, Galata gençler, Galataspor, Altmordu, Be-yoğluspor, Feneryılmaz.

B grubu: Demirspor, Şişli, Güneş, Alemdar, Eyüb, Beylerbeyi, Ortaköy, Taksim Yeni Yıldız Kale klubleridir.

İkinci küme maçları da Taksim, Şeref, Kadıköy, Süleymaniye stadlarında yapılacaktır.

BALKAN OYUNLARINA GIDİLEMİYOR

Onuncu Balkan oyunlarına hazırlanmak maksadıyla 16 gündenzberi kampta bulunan atletlerimiz bugün Yunanistana hareket edeceklerdir.

Beden Terbiyesi Umum Mü.

PROFESYONEL SERBEST GÜREŞLER

Profesyonel serbest güreşlere bu pazar günü de Taksim stadymunda devam edilecektir. Güreşlerin karanlığa kalmaması için müsabakalara 14,30 da başlanacaktır.

FENERBAHÇE - ŞİŞLİ KARŞILAŞIYOR

Fenerbahçe - Şişli takımları 28 Eylül perşembe gecesi saat 21 de Taksim stadında Şişli Çocuk Esirgeme kurumu menfaatine bir maç yapacaklardır. Bu maç her iki takım da tam kadroları ile oynayacaklardır.

DIKKAT ETTİNİZ Mİ?

Dün Akşam

Son Dakika

Gazetesinde okuduklarınızın bugün sabah gazetelerinde gördünüz!

Hariciye Vekilimiz dedi ki

Sovyet memleketinden iyi havadisler getireceğimi ümit ediyorum.

Son zamanların beynelmilel karışık hâdiseleri Sovyetlerle aramızdaki emniyet ve menfaat birliği vaziyetini sarsmak şöyle dursun bilâkis takviye etmiştir.

Hariciye vekili 1. Bugün Rusya'ya hareket eden hariciye vekilimiz Şükrü Saraçoğlu dün akşam Sovyet Büyük elçisi Terentiyevle beraber refakatinde hariciye umumî kâtib muavini Cevad Açıkalın, hariciye hususî kalem müdürü Abdullah Zeki, daire müdürlerinden Feri, dün Celâl olduğu halde Ankara'dan hareket etmişlerdir.

Şükrü Saraçoğlu Ankara istasyonunda Büyük Millet Meclisi Reisi Abdülhalik Renda, Başvekil Refik Saydam ve diğer vekillerle birçok zevat tarafından karşı edilmiştir.

Bu sabah İstanbul'da vali Lütfi Kırdar, şehrimizdeki mebuslar, Sovyet başkonsolosu ve Romanya başkonsolosu tarafından karşılanan hariciye vekilimiz ve Sovyet sefiri vapurla İstanbul'a geçmiştir.

Vali ile beraber vapurdan çıktıktan sonra Perapalas oteline giderek bir müddet istirahat eden Şükrü Saraçoğlu ziyaretçileri kabul etmiştir.

VEKİLİN BEYANATI
Vekil, bir muharririmizi kabul ederek şu beyanatta bulunmuş-
tur:

"Bay Potemkinin ziyaretini iade için Moskova'ya gidiyorum. Orada iki memleketi alakadar eden meseleleri konuşacağım. Her şeyden evvel Türk efkârı umu- miyesine tavhiz etmek isterim ki memleketlerimiz arasında dost- luk ve emniyet hissi arzu edile- ceği kadar sağlamdır.

Son zamanların beynelmilel karışık hâdiseleri aramızdaki em- niyet ve menfaat birliği vaziyeti- ni sarsmak şöyle dursun, bilâkis takviye etmiştir.

Şöyle Sovyet memleketinden iyi havadisler getireceğimi ümit edi- yorum.

Türk milletinden Sovyet mil- letlerine ve diğer bazı ecnebi mem- leketler dostluk hisleri götüre- ceğim. Bu hareketle memleketin samimî arzularına tercüman ola- cığma eminim.

Şükrü Saraçoğlu muharririmi- zin diğer suallerine de şöyle ce- vab vermiştir:

Sovyet sefiri M. Terenti- yevle birlikte bugün saat on beş- te Rusya'ya hareket ediyoruz. Seyahatimizin ne kadar sürece- ği henüz kat'i surette belli de- ğildir.

Vekil, Rusyayı müteakip Bal- kanları ve diğer bazı ecnebi mem- leketler merkezlerini ziyaret edip etmeyeceği hakkında demiştir ki:

"Böyle bir zamanda evvelen muayyen bir ziyaret programı yap- mak imkânsızdır. Vaziyete göre hareket edeceğiz."

SOVYET SEFİRİNİN SÖZLERİ
Sovyet sefiri de muharririmizin suallerini büyük bir memnuni- yetle karşılıyarak çok sevinçli bir halde kısaca şu sözleri söyle- miştir:

"Türkiye - Sovyet Rusya mü- nasebetleri fevkalâde iyidir. Dost- Türkiye Hariciye Vekilinin Mos- kovaya yapacağı ziyaretin bu

münasebetleri daha ziyade tak- viye edeceğine şüphe yoktur. Za- ten iki memleket arasında ihtilâf- lı mühim bir mesele yoktur. Mü- nasebetlerimiz tamamiyle norma- ve dostluk çerçevesi içindedir.

Moskovada beş gün kalmaklı- rız muhtemeldir.

Bu ziyareti müteakip gene Ha- riciye Vekilinizle beraber Türki- yeye döneceğim."

DAHİLİYE VEKİLİNİN ZİYARETİ

Hariciye Vekilimiz saat on bu- çukta otele gelen Dahiliye Vekili

Faik Öztürk bir müddet götü- şükten sonra bugünkü Semplon ekspresile Belgrad'dan gelen Yu- goslav elçisi Dr. Ilya Şimenkoviçi kabul etmiştir.

Şükrü Saraçoğlu öğleden sonra Sovyet sefirine görüşmüştür.

Vekilimizin Rusya seyahatinin iki hafta kadar sürmesi muhte- meldir.

HARİCİYE VEKİLİNİN VEKİLİĞİ

Şükrü Saraçoğlu avdet edinceye kadar Hariciye vekilliğine Başve- kil Doktor Refik Saydam vekâlet edecektir.

Dahiliye Vekili nin beyanati

Vekil bilhassa ihtikâr işle müca- dele edileceğini tebarüz ettirdi

Dün şehrimize gelen dahiliye vekili Faik Öztürk akşam üstü vali ile birlikte belediyede gazetecileri kabul etmiştir. Vekil gazetecilere verdiği beyanatta şunları söylemiştir:

"Hükümet bu buhranlı za- manlarda bütün hâdisatı lâyük olduğu ehemmiyet ve alâkayla takip ediyor. Halkımızın yerinde olan hassasiyetini hükümetimiz takdir ettiği içindir ki, alman tedbirler icab ettikçe efkârı u- mumiye bildiriliyor. Bu günkü dünya vaziyeti hakkında kat'i hü- kümler vermek imkânı yoktur. Biz, sükûn içinde hâdisatın sey- rini takip ediyoruz.

Ihtikârî mücadele hakkında ticaret vekâletinde toplanan ko- misyonun hazırladığı kanun lâyi- hası şimdi heyeti vekilededir. Bununla hükümet ihtikâr yap- mak isteyenlere karşı tedbir al- mak üzere meclisten salâhiyet is- temektedir. Dünya karışıklığı- dan istifade ederek vatandaşları ızzar edecek olanların hareketini men için hükümet icab eden sa- lâhiyeti alacaktır."

Vekil, Dahiliye vekâletinin Bü- yük Millet Meclisine sevkedilmek üzere dahiliye teşkilâtına ait ka- nunlar hazırlandığını, belediyelere imar heyetinin nafiaya bağlan- masına müsaade isteneceğini de söylemiştir.

Bütün alâkadar makamlar ihtikârî kat'i bir mücadeleye giriş- mek için kanunun çıkmasını bek- lemektedirler.

KARA LİSTE

Bütün müesseselerden fiatlar toplanmakta, stok miktarları tes- bit olunmaktadır. Gıda maddeleri ile meşgul olan belediye iktisat müdürlüğü gıda maddelerinde bu güne kadar hiçbir tereffü olma-

diğini, yalnız etin yükseldiğini kaydetmiştir.

Ihtikâr yapanların isimlerini bir "Kara liste" halinde neşret- mek de düşünülmektedir. Yeni kanun bu listeyi mümkün kıla- caktır.

İngiliz zırhlıları batırılmamış

Londra, 22 (A.A.) — Birçok saffharp gemilerinin ve bilhassa Hood, Renown ve Repluse kruvazörlerinin batırılmış olduğuna dair olan haberler, yalandır ve asıl ve esastan âridir. Bu tezkibi yapan a- mirallik dairesi ilâve ediyor:

"Bremen vapurunun zaptedilmiş olduğuna dair olan şayiaların da asıl ve esası yoktur."

Garp cephesinde yeni birşey yok

Paris, 22 — Başkumandanlık erkânıharbiyesi tarafından bugün neşredilen tebliğe göre "Garp cephesinde yeni birşey yoktur."

Gdinya limanının ismi değişti

Berlin, 22 (Radyo) — Gdinya limanı bugünden itibaren res- men (Guten Hafen) "İyi Liman", adıyla anılacaktır.

Mareşal Göring dün Danzige gelmiş, orada bulunan Hitlerle uzun müddet görüşmüştür.

Tevkif edilen 200 geminin 80 i bırakıldı

Londra, 22 (A.A.) — İstihbarat nezareti billiriyor: İngiliz amirallığının harbin başlangıcındanberi 250 vapuru ha- muleleriyle birlikte müsade ettiği Popolo d'Italia gazetesinin Londra muhabiri tarafından beyan edildiğini, geçen çarşamba günü Alman radyosu bildirmiştir. Hakikatte hamuleleri tetkik edilmek üzere tevkif edilen bitaraf devletlere ait vapurların adedi geçen çar- şamba günü 200 ü geçmekte idi. Halbuki o gündenberi bu vapurların 80 tanesine hamuleleriyle birlikte yollarına devam etmelerine mü- saade edilmiştir.

Ford Ruzvelte muhalifmiş!

Berlin, 22 (Radyo) — Meşhur Amerikalı otomobil fabrikatö- rü Henri Ford Amerikanın silâh ambargosunu kaldırmasına aleyh- tar olduğunu bildirmiştir. Ford bununla Amerikanın bir şey kazana- mıyacağını, bilâkis zarara gireceğini, ambargonun kaldırılmasını iste- yenlerin silâh satın para kazanmak gibi kendi menfaatlerini düşü- nen bazı kimseler olduğunu söylemiştir.

Romen Başvekili nasıl öldürüldü?

Katiller suikasti yaptıkları yerde dün gece kurşuna dizildiler. Cesetleri 24 saat teşhir edilecek
Yeni Romen kabinesini bir General kurdu

Romanya başvekili Kalinesku, nun feci bir suikaste kurban git- tiğini dün ilk olarak haber ver- miştik. Büyük bir vatanperver ve kıymetli bir devlet adamının en merhametsiz şekilde öldürülmesi- le neticelenen iğrenç suikast hak- kında bugün mütemmim malûmat gelmiştir.

Yeni Lehistanın hudutları nasıl tesbit edilecek?

Dün akşamki Paris gazeteleri- nin tahmin ettiğine göre, yeni Po- lonya devletinin şekli ve hudut- ları Vilnoyu işgal edecek olan Litvanya mümessilinin de iştirak edeceği bir Alman - Sovyet kon- feransında tayin olunacaktır.

Bu tesviye tarzını hem Berlin hem de Moskova terviş eylemek- tedir ve yeni Polonya devletinin mevcudiyeti her ikisi müştere- ken garanti edecektir.

Söylendiğine göre, teşekkül e- decek olan yeni Polonya hükûme- tinin merkezi Varşova olacaktır. Yeni hududun Viyana kongresin- de tesbit edilen hududun aynı ola- cağı zannediliyor.

Bu malûmatı da hülâsaten bil- direlim:

Suikastçiler başvekilin geçece- ği yol üzerindeki bir köprüde ter- tibat almışlar ve hepsi de evvelce feshedilen ve Romanyanın Alman emellerine boyun eğmesine ça- lışmakta olan Demirmuhafız teş- kilâtının fedayilerinden mürrek- kep bir yığın genç üç otomobille bir köylü arabasına dolarak kur- banlarını beklemişlerdir.

Tam başvekil geçerken köylü arabası yolu kapamış ve suikast- çilerde bundan istifade ederek kurşunlarını başvekilin otomobi- line yağdırmışlardır.

Evvelâ şoför yaralanmış, oto- bildeki emniyet memuru ölmüş ve başvekil üçü yüzünden olmak üzere vücuduna saplanan 11 kur- şunla can vermiştir.

Bu sırada katillerin arkadaşla- rı civarda da bombalar atarak or- talığı dehşete boğmağa çalışmış- lardır.

Hâdisa yerine koşan zabıta kuvvetleri ancak suikastçilerden birini yakalayabilmişlerdir. Di- ğerleri otomobillere atlayarak radyo merkezine koşmuşlar ka- pıcıyı yaralayarak stüdyoya gir- mişler ve başvekilin öldürülmüş olduğunu radyo ile bütün dünya- ya yaymışlardır.

Katiller kapıcıya ateş ettikleri sırada Bükreş radyosunu dinle- yenler tabanca sesini de duymuş- lardır.

Zabıta katilleri ararken na- zırlarda kralın riyasetinde bir içtima yapmışlardır. Kral eski başvekil muavini ve harbiye nazı- rı general Argesanuyu başvekil tayin etmiştir.

Yeni başvekil de sefeli gibi de- mir muhafızların en büyük düş- manlarından.

Hepsi de genç tıbbiye talebesi olan katiller yakalanmışlar, bir kısmı da bu sırada ölmüşlerdir. Suikastçilerin baş demirmuhafız ların reisi avukat Dimitreskodur.

Yakalanan katiller suikastın yapıldığı yerde dün akşam saat 22 de kurşuna dizilmişlerdir. Bun lar dokuz kişidir. Ve ibret olması için cesetleri oldukları yerde 24 saat bırakılacaktır.

Yakalanan katillerin üzerinde öldürülecek daha dokuz nazırın isimleri yazılı listeler bulunmuş- tur.

Müteveffa başvekilin cenaze merasimi pazar günü yapılacaktır.

Müteveffanın vasiyetnamesi

Bükreş, 22 (A. A.) — Kalines- ku, son arzularını bildiren kısa bir vasiyetname bırakmıştır. Mü- teveffa, oğluna ailenin şerefini muhafaza etmesini, asker ve ya devlet memuru olmasını, vatana ve krala ihlâs ve sadakatle hiz- met etmesini tavsiye etmektedir.

Müteveffa, ailesi efradının medfun bulunduğu Curteu de A-

cegise gömülmesini istemektedir. Müteveffanın vasiyeti mucibin- ce tabutu 12 öküz tarafından çe- kilecek bir araba ile mezara nak- ledilecektir.

Yeni nazırlar yemin ettiler

Bükreş, 22 (A. A.) — Kral Karolün dün akşam Calineskuya halef olmak üzere tayin ettiği başvekilin arkadaşları şunlardır:

-Başvekil general Argescanu, dahiliye nazırı Bay Yermarines- ku, milli müdafaa nazırı general İleus. Bu üç nezaretin üçü de şimdiye kadar Kalineskunun uh- desindeydi.

Yeni nazırlar saat 21.30 da kralın nezdinde tahlif edilmişler- dir. Saat 22.30 da ilk kabine iç- timar aktedilmiş ve bu içtiman sonunda general Argescanu, 9 ka- tilin idamında hazır bulunmuştur.

BAŞVEKİLİN NUTKU

Yeni Romen başvekilii işe baş- lar başlamaz bir nutuk söylemiş- ve halefini saygı ve takdire an- dıktan sonra Romanyanın harici siyaseti hakkında şunları söyle- miştir:

Romanya, komşularile anlaş- mayı ve itimadı daha ziyade tak- viye etmeğe çalışmakla beraber sulh siyasetini idame etmeğe az- meylemiştir. Şimdiki ihtilâfa bi- taraflığını muhafaza edecektir."

İstanbul Emniyet âmirleri

Mühim bir toplantı yaptılar

İstanbul Emniyet Müdürü Mu- zaffer bugün vilâyet meclisi sa- lonunda mühim bir toplantı tertip etmiştir. İftimada miktarı altmışı bulan şehrimiz emniyet âmir ve komiserleri hazır bulunacak ve kendilerine yeni müdürün tetki- katı neticesinde edindiği itiba- lara göre vereceği direktifler teb- liğ olunacaktır. Zabıta vazifeleri- nin daha iyi bir şekilde ifası için esaslı tedbirler alınacağı temin e- diliyor.

Semplon ekspresinin gecikmesi yüzünden Toros ekspresi de geç hareket etti

Bugünkü Semplon ekspresinin gecikmesi yüzünden Toros eks- presi iki saat kadar geç hareket ettirilmiştir. Bu tedbire, Avrupa yolcularının günü gününe Toros yoluyla Şarka gidecilmeleri için baş vurulmuştur.

Dikkat ediniz!
SON DAKIKA'nın
bu nüshasında
okuduklarınızı
Yarın, belki de nakıs olarak sa-

Askerî portreler:

17 dil bilen kumandan!

General Ironside ingilizlerce bir kahraman sayılır

Kumandan, eski bir harpte, üzerine hücum eden düşman neferini kolları arasında sıkarak öldürmüştü!

Cebelüttarik kumandanlığın dan İngiliz imparatorluğu deniz aşırı kuvvetleri kumandanlığına getirilen general Ironside (Ayrmsayd) günden en başta gelen askerî rüesasından biridir. İngilizlere ile Fransa Almanyaya karşı müsterek harbe hazırlanırken general Ironside erkânharbiye plânlarının çizilmesine iştirak etmiş, askerî vaziyeti diğer İngiliz ve Fransız generalleri ile gözden geçirmişti.

Bir kaç gün evvel de Leh ordu sunu teftiş ve tanzim için Lehistan gitmişti.

General Ironside bugün 59 yaşındadır ve kırk senelik bir askerlik hayatı vardır. Henüz yirmi yaşında iken orduya intisap eden ve derhal müstesna kabiliyetini gösteren Ironside hakikaten taşıdığı ismin mânâsına lâyık olduğu nu isbat etmiştir. "Iron side,, İngilizce, "demir cidar,, "demir böğür,, mânâsına gelir. Bu, bir şehir ismidir ve general, soyadı olarak doğduğu bu şehrin ismini taşır. Bu ismi taşımasaydı belki ona sonradan bu lâkap konulacaktı.

Filhakika İngiliz ordusunda ve hattâ halk arasında general, âdetâ efsanevî bir kahraman sayılır. Boer harbinde bir düşman askerini kolları arasına alıp "demir gövde,, si ile sıkarak öldürdüğünü, esatirî bir kahramanın hikâyesi gibi anlatırlar.

Ona daima yanında beraber bulundurduğu, hattâ cephelelere bile beraber getirdiği köpeğin -den kinaye "Buldog General,, da derler. 1914 de Fransız cephesine de onun böyle köpeği ile beraber geldiğini görünce Fransızların çok şaşırıldığını, fakat sonradan sahibi gibi bir çok yerinde kurşun izi bulunan bu köpeğin onun en yakın arkadaşı olduğunu anlattıklarını söylerler. Bu Buldog'un çehre itibarıyla de sahibine veya onun köpeğe benzediği de cephe arkadaşlarının gözünden kaçmamıştır. Ona "köpekli su-bay,, ismi verilmiştir.

General Ironside 20 yaşlarında

General Ironside meşhur köpeği ile beraber...

General Ironside

bir gençken, yani orduya yeni girdiği sırada, Cenubi Afrikaya, Boer harbine gönderilmiş ve orada ona büyük bir vazife verilmişti: Kendisi, güzel Holandaca biliyordu. Bu sayede bir Boer kıyafetinde Cenubi Afrikadaki Alman ordusuna girmiş ve orada kendi ordusu lehine çalışmıştı.

Lisanı sayesinde Holandalı olmanın farkına varmadan Boerler arasında çalışmış ve düşmanın bir çok esrarını çalarak, İngilizlere getirmişti.

Ironside'in askerlik hayatında, bildiği lisânların büyük bir rolü olmuştur. Kendi ana dilinden başka yedi yabancı dilden tercümanlık imtihanını veren Ironside ayrıca on lisan daha bilir ve bu suretle bildiği ecnebi dillerinin sayısı 17 yi bulur. General bütün bu lisânları her gün bir kartın arkasına beş on kelime yazıp ezberlererek öğrenmiştir.

Umumi harp başladığı zaman İngiliz harbiye nezareti onu ana vatan ordusuna almış ve garp cephesine vermişti. Zira, cenubi Afrikada Almanlar arasında çalışmış ve "yararlıklarından,, dolayı onlardan nişanlar almış olan Ironside Almanları yakından tanıyor -du.

Onlara karşı açılan harpte de bir çok muvaffakiyetler elde ederek, muvaffak oldu.

Garp cephesinden sonra şimalce verilen ve general rütbesiyle, Rusyada Almanlara karşı çarpışan kuvvetlere kumanda eden Ironside, oradan, harbin son senelerine doğru, İngilizlerin İzmirtteki kuvvetleri başına getirilmişti. Bugün general Ironsideden bahseden bir İngiliz mecmuasının "İngilizleri mağlup elen Kemal'in askerlerine karşı kumandaya verildiğini, fakat generalin Türklerle karşılaşmadan harbin bittiğini,, işaret ediyor.

Bu suretle onun bugünkü dostlarına karşı silâh çekmeye mecbur olmayışını iyi bir tesadüf eseri olarak gösteriyor.

General umumi harpten sonra, İngiltere tarafından, İran ordusu nu islahâ memur edilmişti. General Ironside İranda orduyu teftiş ederken bir gün, askerlerin arasından sert bakışlı bir gence tesadüf etmiş ve ona:

— Sen diğerlerini idareye muktedir bir adama benziyorsun, ismin ne senin? diye sormuştu.

— Rıza Han..

General Ironside'in çok evvel

Almanlar demiryolu civarındaki depoları istasyonları raylar üzerinde ateş mesafesi 10 kilometreyi geçmektedir. Demiryolu toplarının ateş kabiliyetidir. Ateş mesafesi 20 - 25 kilometredir. Her top için 35 kişi kullanılır.

Kanadanın Almanyaya karşı harp etmesi üzerine askerlik şubesine çağrılan gençler sıra bekliyor.

keşfettiği bu askerî kumandan, bugünkü İranın islahatçısı Şehinşah Pehlevidir.

İronside general rütbesine terfi ettirildiği zaman henüz 38 yaşında idi. Büyükleri onun muvaffakiyetlerini hayranlıkla takdir ediyorlar ve kendisine daima yüksek mevkiler vermek istiyorlardı. Çünkü o, her verilen işde muvaffak oluyordu. Ironside:

— Bana istediğiniz işi verin, yalnız aynı zamanda büyük bir serbesti bahşedin ve muvaffak olacağım muhakkaktır, diyordu.

Fakat, onun bu kadar genç bir yaşta büyük mevkilere yükselişi bazıları kışkırtıyordu. Nitekim, kırk iki yaşında iken İngiliz harbiye mektebine muallim olarak verilmesi, daha sonra saray muhafaza teşkilâtına geçirilmesi dostlarını şaşırtmış, rakiplerini sevindirmişti.

Fakat, İngiliz ordusunun çok

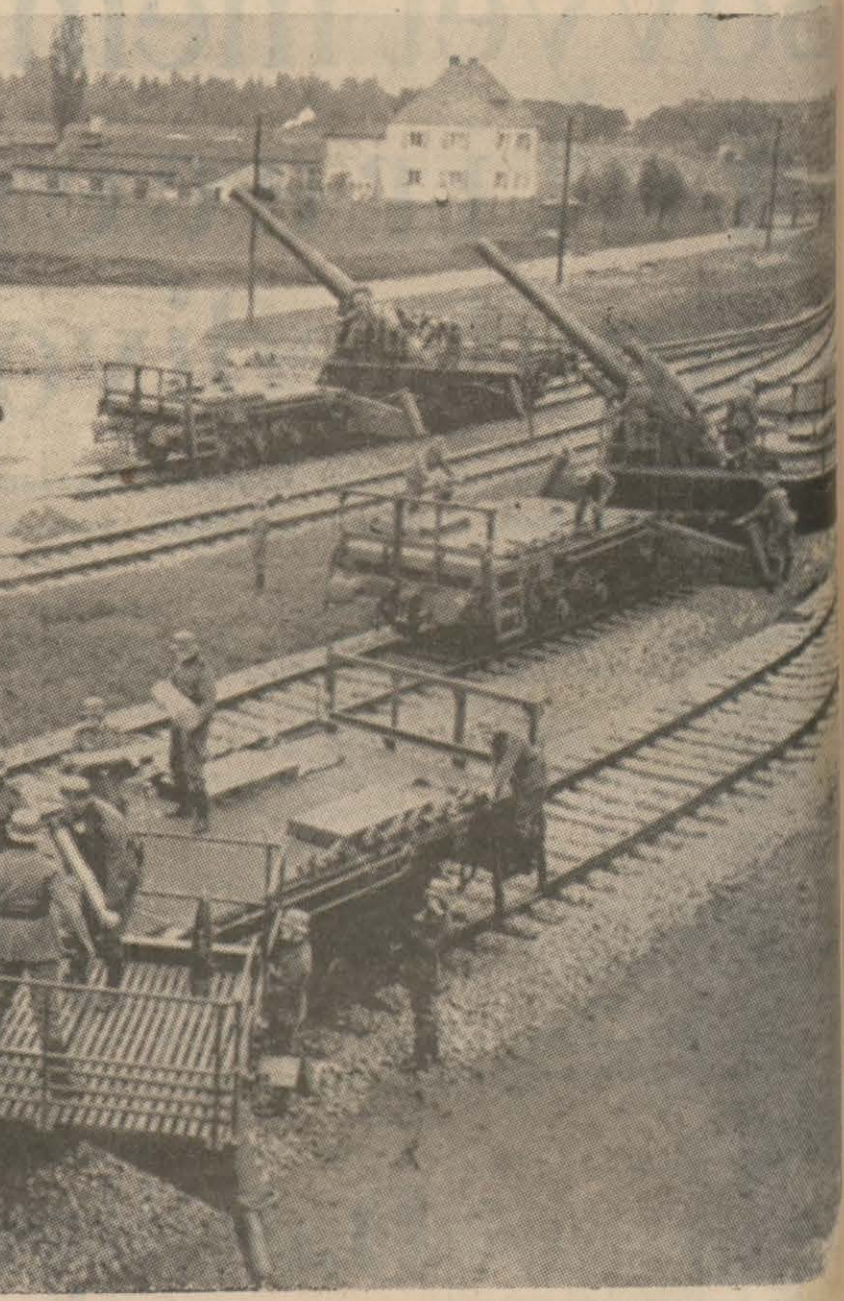
kabiliyetli kimselere daima ihtiyacı vardı. Onun için, iki sene sonra onu unutulmaya mahkûm köşesinden çıkarmayı düşündüler ve 1936 de general Ironside'e Cebelüttarik kumandanlığını verdiler. O, İtalyan - Habeş harbinin bütün Akdenizi tehdit ettiği günlerde, İngiliz imparatorluğunun kilidi sayılan bir kale kapısında vazife almış bulunuyordu.

Cebelüttarik onun sayesinde es kisinden bir kat daha takviye edilmiş, "demir böğürlü,, kumandan orasını da bir demir kale şeklinde sokmuştu.

Son defa Cebelüttarik kumandanlığından alınarak İngiliz ordusu deniz aşırı kuvvetleri kumandanlığına getirilen general Ironside şüphesiz bugünkü harp vaziyetinde üzerine daha büyük bir vazife almış bulunuyor.

1939 Harbinin Resimle Tarihi

Lehistan harbi, birkaç haftada bitmiş telâkki edilmekle beraber Almanlara müthiş zayıyata malolmuştur. On binlerce yaralı olduğu, Almanyada ve bilhassa Viyanada hastahanelerin tıklım tıklım dolu bulunduğunu bildiriliyor. Resmimiz Berlin istasyonuna Lehistandan yaralı getiren Alman Kızılhaç nakliye kollarından birini göstermektedir.

Almanlar demiryolu civarındaki depoları istasyonları raylar üzerinde ateş mesafesi 10 kilometreyi geçmektedir. Demiryolu toplarının ateş kabiliyetidir. Ateş mesafesi 20 - 25 kilometredir. Her top için 35 kişi kullanılır.

SON DAKIKA'nın ZABITA ROMANI: 5

ESRARENGİZ HAYALET

Yazan: EF.

Fakat bu bir rüya değildi. Zampara Cadı dediği saatte gelmişti. Sabaha kadar onu kolları arasında sıkıyordu. Güzide, bunun cadı olmadığını, her halde yalıda ki misafirlerden biri bulunduğunu pekâlâ biliyordu. Ve bundan hiç şüphelenmiyordu. Müteessir olmuyordu. Yalnız düşünüyordu. Geceyi düşünüyordu. Cadı yine aynı saatte geleceğini vaademişti.

Acaba bu kimdi?.. Bütün geceyi kolları arasında geçirdiği bu cadı, ancak farkolunabilecek derece yavaş bir sesle konuşmuydu. Hep sevgiden bahsetmişti. Genç kadının suallerine kaçamaklı cevaplar vermişti.

Binaenaleyh; ne halinden, ne sözlerinden, ne de hareketlerinden kim olduğunu anılamamıştı. Bu, muhakkak misafirlerden biri idi. Fakat hangisi?.. Bunu anlayamamakla beraber artık yanlarına çıkmaktan sıkılmıyordu. Değil miydi? Hesap verecek kim -sesi var mıydı? Sonra kimseye bir fenalık yapmıyordu.

O sabah, taraçaya çıkınca ilk evvel Necedet Feriduna karşılıyordu. Feridun hemen yerinden kalktı. Hürmetle eğildi, elini öptü, ve: — Günaydın, muhterem bayan. Nasıl geçeyi rahat geçirdiniz mi? Cadı ziyaretinize gelmedi mi?..

Güzide, cevap vermekte müte -reddit göründü, başını eğdi, Necedet Feridun devam ediyordu: — Hayır mı?.. Acayip!.. Halbuki valdeniz, cadının mevcudiyetinde ısrar ediyor, hakkı da var. Bu gece ben de istittim. Sofada dollaşıyor, kapıları dinliyordun.

Acaba omu idi?.. Güzide, bir an onun olduğuna hükmetti. Fakat, Fikret Alkim da, Ressam Baysul da tabiat âlimi de aynı suretle ve hep buna benzer sözlerle lâtife ediyorlardı.

Genç kadın, birer birer hepsine bakıyor, fakat birisinde karar kılmıyordu. Dördü de aynı boyda idi. Dördünün yüzlerinin hatları muntazamdı. Dördünün de saçları aynı tarzda kesilmiş ve taranmıştı, bryıkları da matruştun.

Güzide bir türlü tereddüden

kurtulamıyordu. Her gece Cadı daha doğrusu erkeği - çünkü bir erkekti - sabırsızlıkla bekliyordu. Saat on iki oldu mu kapı yavaşça açılıyor, Cadı sessizce içeri giriyor, lambayı söndürüyor, sonra yatağa, yanına uzanıyordu.

Bu o kadar kibar, o kadar nazik bir Cadı idi ki... Güzideyi çileden çıkaracak, delirtecek neler, neler yapmıyordu. Bunları o kadar nezaketle, incelikle yapıyordu ki Güzide kendini büsbütün başka hâyâli bir âlemde yaşıyor sanıyordu.

Fakat bir sual sordu mu iş değişiyordu. Cadı, hemen bir buse ağzını kapatıyordu. Ve genç kadını bu buselerin ateşiyle kendinden geçiyor, sualini unutturuyordu.

Artık Cadı bahsi kapanmıştı. Halbuki o, her gece aynı saatte Güzidenin odasına giriyor, seher vakti çıkıyordu.

Bir hadise, yeniden bahs olunmasına sebebiyet verdi. Bir sabah Rana Bedii, kâtipi tarafından erkenden uyukudan uyandırıldı. Kâtip çok şaşkın ve heyecanlı görünüyordu:

— Affedersiniz, bayım... Dedim Sizi rahatsız ettim. Gece yalınca hırslı girmiş, salondaki camakânlardan birini kırmış..

— Hangisini?..

— En kıymetli antika paralarım bulunduğ camakânı..

— Paraları almış mı?..

— Hayır! Yalnız Roma devrinde ait dört altın eksik..

— Pekâlâ, şimdi geliyorum. Müteahhit, çok soğuk kanlı bir adamdı. Her hangi bir hadise karşısında itidalinı kaybetmezdi. Yaşamdan kalktı, rop dö aşpırını giyindi. Kâtipi ile beraber salona indi.

Hizmetçiler, camakânın önüne toplanmışlardı. Süt dökmüş kedi gibi duruyorlardı. Rana Bedii, hizmetçi kız itti, camakâna yaklaşıtı. Büyük cam, bir el sığacak kadar elmasla kesilmişti.

(Devamı var)